

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 7ης Δεκεμβρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων – Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 – Άρθρο 46, παράγραφος 2 – Άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ' – Άρθρο 50 – Εγγυημένη σύνταξη – Ελάχιστη παροχή – Υπολογισμός των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων»

Στην υπόθεση C-189/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Σουηδία) με απόφαση της 23ης Μαρτίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Απριλίου 2016, στο πλαίσιο της δίκης

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck

κατά

Pensionsmyndigheten,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: C. Strömholm, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 9ης Μαρτίου 2017,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Pensionsmyndigheten, εκπροσωπούμενη από τον M. Westberg καθώς και από τις M. Irving και A. Svärd,
- η Σουηδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A. Falk, C. Meyer-Seitz και U. Persson καθώς και από τον L. Swedenborg,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Pavliš και J. Vlácil,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους K. Simonsson και D. Martin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η σουηδική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Μαΐου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 46, παράγραφος 2, και του άρθρου 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), ως έχει μετά την τροποποίησή του με τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998 (ΕΕ 1998, L 209, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 1408/71).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Boguslawa Zaniewicz-Dybeck και της Pensionsmyndigheten (Αρχή Χορηγήσεως Συντάξεων, Σουηδία) σχετικά με τη χορήγηση εγγυημένης συντάξεως, όπως αυτή προβλέπεται από το σουηδικό γενικό συνταξιοδοτικό σύστημα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Υπό τον τίτλο III, που επιγράφεται «Ειδικές διατάξεις για τις διάφορες κατηγορίες παροχών», το κεφάλαιο 3 του κανονισμού 1408/71, που φέρει τον τίτλο «Γήρας και θάνατος (συντάξεις)», περιλαμβάνει τα άρθρα 44 έως 51α του κανονισμού.
- 4 Το άρθρο 44 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Γενικές διατάξεις περί εκκαθαρίσεως παροχών, όταν ο μισθωτός ή μη μισθωτός έχει υπαχθεί στη νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Τα δικαιώματα παροχών μισθωτού ή μη μισθωτού ο οποίος έχει υπαχθεί στη νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, ή των επιζώντων του, καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.»

- 5 Το άρθρο 45 του κανονισμού 1408/71, με τίτλο «Συνεκτίμηση των περιόδων ασφαλίσεως ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν υπό τις νομοθεσίες στις οποίες έχει υπαχθεί μισθωτός ή μη μισθωτός για την απόκτηση, τη διατήρηση ή την ανάκτηση του δικαιώματος παροχών», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα ακόλουθα:

«Εάν η νομοθεσία κράτους μέλους εξαρτά την απόκτηση, τη διατήρηση, ή την ανάκτηση του δικαιώματος παροχών, δυνάμει συστήματος που δεν είναι ειδικό σύστημα κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3, από την πραγματοποίηση περιόδων ασφαλίσεως ή κατοικίας, ο αρμόδιος φορέας αυτού του κράτους μέλους λαμβάνει υπόψη, κατά το μέτρο που απαιτείται, τις περιόδους ασφαλίσεως ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία κάθε άλλου κράτους μέλους, στα πλαίσια είτε γενικού είτε ειδικού συστήματος, που εφαρμόζεται σε μισθωτούς ή μη μισθωτούς. Προς τον σκοπό αυτό, ο εν λόγω φορέας λαμβάνει υπόψη τις ως άνω περιόδους, σαν να πρόκειται για περιόδους που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία που εφαρμόζει.»

6 Το άρθρο 46 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Εκκαθάριση παροχών», ορίζει τα εξής:

«1. Όταν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία κράτους μέλους όσον αφορά το δικαίωμα παροχών πληρούνται, χωρίς να είναι απαραίτητο να εφαρμοστεί το άρθρο 45 ούτε το άρθρο 40, παράγραφος 3, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) ο αρμόδιος φορέας υπολογίζει το ποσό της οφειλόμενης παροχής το οποίο οφείλεται:
 - i) αφενός, δυνάμει μόνο των διατάξεων της νομοθεσίας που εφαρμόζει·
 - ii) αφετέρου, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2·

[...]

2. Όταν οι προϋποθέσεις, που απαιτούνται από τη νομοθεσία κράτους μέλους για την απόκτηση δικαιώματος παροχών, πληρούνται μόνο μετά την εφαρμογή του άρθρου 45 ή/και του άρθρου 40 παράγραφος 3, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) ο αρμόδιος φορέας υπολογίζει το θεωρητικό ποσό της παροχής την οποία θα μπορούσε να διεκδικήσει ο ενδιαφερόμενος, εάν όλες οι περίοδοι ασφαλίσεως ή/και κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν υπό τις νομοθεσίες των κρατών μελών στις οποίες είχε υπαχθεί ο εργαζόμενος (μισθωτός ή μη μισθωτός) είχαν πραγματοποιηθεί στο εν λόγω κράτος μέλος και υπό τη νομοθεσία που εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία της εκκαθάρισεως της παροχής. Αν, κατά τη νομοθεσία αυτή, το ποσό της παροχής είναι ανεξάρτητο από τη διάρκεια των περιόδων που πραγματοποιήθηκαν, το ποσό αυτό λαμβάνεται ως το θεωρητικό ποσό που αναφέρεται στο παρόν στοιχείο·

- β) ο αρμόδιος φορέας προσδιορίζει κατόπιν το πραγματικό ποσό της παροχής, βάσει του θεωρητικού ποσού που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο, κατ' αναλογία της διάρκειας των περιόδων ασφαλίσεως ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν πριν από την επέλευση του κινδύνου, υπό τη νομοθεσία που εφαρμόζει, εν σχέσει προς τη συνολική διάρκεια των περιόδων ασφαλίσεως και κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν πριν από την επέλευση του κινδύνου υπό τις νομοθεσίες όλων των κρατών μελών στις οποίες έχει υπαχθεί ο ενδιαφερόμενος.

3. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται, από τον αρμόδιο φορέα κάθε κράτους μέλους, το υψηλότερο ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, με την επιφύλαξη, ενδεχομένως, της εφαρμογής των ρητρών μειώσεως, αναστολής ή καταργήσεως που προβλέπονται από τη νομοθεσία δυνάμει της οποίας οφείλεται η παροχή αυτή.

Στην περίπτωση αυτή, η σύγκριση που πραγματοποιείται αφορά τα ποσά που καθορίζονται μετά την εφαρμογή των εν λόγω ρητρών.

[...]»

7 Το άρθρο 47 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Συμπληρωματικές διατάξεις για τον υπολογισμό των παροχών», ορίζει, στην παράγραφο 1, στοιχείο δ', τα εξής:

«Για τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού και του κατ' αναλογία ποσού που αναφέρονται στο άρθρο 46, παράγραφος 2, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

[...]

- δ) ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους του οποίου η νομοθεσία προβλέπει ότι ο υπολογισμός των παροχών βασίζεται επί του ποσού των απολαβών, των εισφορών ή των προσαυξήσεων, προσδιορίζει τις απολαβές, τις εισφορές ή τις προσαυξήσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη σχετικά με τις περιόδους ασφαλίσεως ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν υπό τις νομοθεσίες

άλλων κρατών μελών, βάσει του μέσου όρου των απολαβών, των εισφορών ή των προσαυξήσεων, ο οποίος διαπιστώνεται για τις περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία που αυτός ο φορέας εφαρμόζει·

[...]».

- 8 Το άρθρο 50 του κανονισμού 1408/71, με τίτλο «Χορήγηση συμπληρώματος όταν το ποσό των παροχών που οφείλονται κατά τις νομοθεσίες των διαφόρων κρατών μελών δεν φθάνει το κατώτατο όριο που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο δικαιούχος», έχει ως εξής:

«Ο δικαιούχος παροχών, επί του οποίου εφαρμόστηκε το [κεφάλαιο 3 του κανονισμού 1408/71], δεν δύναται, στο κράτος του οποίου το έδαφος κατοικεί και κατά τη νομοθεσία του οποίου του οφείλεται παροχή, να εισπράξει ποσό παροχών μικρότερο από την ελάχιστη παροχή που ορίζεται από την εν λόγω νομοθεσία για περίοδο ασφαλίσεως ή κατοικίας ίση με το σύνολο των περιόδων που ελήφθησαν υπόψη για την εκκαθάριση σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων. Ο αρμόδιος φορέας του κράτους αυτού του καταβάλλει, ενδεχομένως, καθόλη τη διάρκεια της κατοικίας του στο έδαφος του κράτους αυτού, συμπλήρωμα ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ποσού των παροχών που οφείλονται δυνάμει του [κεφαλαίου 3 του κανονισμού 1408/71] και του ποσού της ελάχιστης παροχής.»

Το σουηδικό δίκαιο

- 9 Η σύνταξη γήρατος του σουηδικού γενικού συνταξιοδοτικού συστήματος αποτελείται από τρία στοιχεία, ήτοι την αναλογική σύνταξη, την επικουρική σύνταξη και την εγγυημένη σύνταξη.
- 10 Η αναλογική σύνταξη και η επικουρική σύνταξη είναι συντάξεις που συνδέονται με τα εισοδήματα που έχουν εισπράξει οι ενδιαφερόμενοι. Η πρώτη στηρίζεται στα κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και η δεύτερη διέπεται από το συνταξιοδοτικό καθεστώς που ίσχυε στη Σουηδία πριν το 2003 και προορίζεται για τα πρόσωπα που έχουν γεννηθεί το 1953 το αργότερο. Είναι παροχές με χαρακτήρα κυρίως ανταποδοτικό.
- 11 Αντιθέτως, η εγγυημένη σύνταξη, σκοπός της οποίας είναι η βασική προστασία των προσώπων με χαμηλό ή μηδενικό εισόδημα, είναι παροχή που συνδέεται με τον τόπο διαμονής και χρηματοδοτείται μέσω της φορολογίας. Θεσπίστηκε με τροποποιήσεις του σουηδικού συνταξιοδοτικού συστήματος που επήλθαν κατά τη δεκαετία του 1990 και αντικατέστησε την εθνική σύνταξη γήρατος.
- 12 Το ύψος της εγγυημένης συντάξεως καθορίζεται ανάλογα με το ύψος των λοιπών συντάξεων γήρατος που εισπράττει ο ενδιαφερόμενος. Μειώνεται κλιμακωτά σε συνάρτηση με τη λήψη αναλογικής συντάξεως, επικουρικής συντάξεως και ορισμένων άλλων παροχών.
- 13 Οι εφαρμοστέες στη διαφορά της κύριας δίκης εθνικές διατάξεις περί εγγυημένης συντάξεως είναι οι διατάξεις του lagen (1998:702) om garantipension (νόμος 702 του 1998 περί εγγυημένης συντάξεως), ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον socialförsäkringsbalken (2010:110) (Κώδικας Κοινωνικής Ασφαλίσεως του 2010, στο εξής: SFB).
- 14 Κατά τα άρθρα 8 και 10 του κεφαλαίου 55 του SFB, η εγγυημένη σύνταξη αποτελεί τη βασική κάλυψη συντάξεως γήρατος του σουηδικού γενικού συνταξιοδοτικού συστήματος. Εξαρτάται από την περίοδο ασφαλίσεως και μπορεί να χορηγηθεί στα πρόσωπα τα οποία δεν λαμβάνουν σύνταξη γήρατος συνδεόμενη με το εισόδημα ή των οποίων η εν λόγω σύνταξη δεν υπερβαίνει ορισμένο ποσό.
- 15 Κατά το άρθρο 2 του κεφαλαίου 67 του SFB, αξίωση εγγυημένης συντάξεως έχουν οι ασφαλισμένοι οι οποίοι γεννήθηκαν από το έτος 1938 και έπειτα, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει περίοδο ασφαλίσεως τουλάχιστον τριών ετών.

- 16 Το άρθρο 4 του κεφαλαίου 67 του SFB ορίζει ότι η εγγυημένη σύνταξη καταβάλλεται το νωρίτερο τον μήνα κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος συμπληρώνει το 65ο έτος της ηλικίας του.
- 17 Το άρθρο 11 του αυτού κεφαλαίου διευκρινίζει ότι, για τον υπολογισμό της περιόδου ασφαλίσεως, λαμβάνεται υπόψη μόνον η περίοδος που αρχίζει το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το 16ο έτος της ηλικίας του και τελειώνει το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο συμπλήρωσε το 64ο έτος της ηλικίας του.
- 18 Το άρθρο 15 του κεφαλαίου 67 του SFB προβλέπει ότι ως βάση για τον υπολογισμό της εγγυημένης συντάξεως λαμβάνεται η σύνταξη γήρατος βάσει εισοδήματος την οποία δικαιούται ο ασφαλισμένος για τα ίδια χρόνια ασφαλίσεως.
- 19 Το άρθρο 16 του αυτού κεφαλαίου ορίζει ότι ως «σύνταξη γήρατος βάσει εισοδήματος», κατά την έννοια του άρθρου 15 του αυτού κεφαλαίου, νοείται η σύνταξη γήρατος βάσει εισοδήματος κατά τον SFB, πριν την εφαρμογή των μειώσεων που προβλέπονται σε ορισμένα άρθρα του Κώδικα αυτού, καθώς και οι υποχρεωτικές συντάξεις γήρατος οι οποίες προβλέπονται από αλλοδαπή νομοθεσία και δεν μπορούν να εξομοιωθούν με την εγγυημένη σύνταξη κατά τον SFB.
- 20 Το βασικό ποσό, που χρησιμεύει ως βάση υπολογισμού ορισμένων κοινωνικών παροχών, στις οποίες περιλαμβάνεται η εγγυημένη σύνταξη, ορίζεται στο άρθρο 7 του κεφαλαίου 2 του SFB. Το ποσό αυτό συνδέεται τιμαριθμικά με το γενικό επίπεδο τιμών. Κατά το κρίσιμο για τη διαφορά της κύριας δίκης έτος, το ποσό αυτό ανερχόταν σε 39 400 σουηδικές κορώνες (SEK) (περίπου 4 137 ευρώ).
- 21 Κατά το άρθρο 23 του κεφαλαίου 67 του SFB, για τους εγγάμους, για τους οποίους η βάση υπολογισμού της εγγυημένης συντάξεως δεν υπερβαίνει το 1,14 του βασικού ποσού, η ετήσια εγγυημένη σύνταξη ανέρχεται στο 1,9 του βασικού ποσού, μειωμένο κατά τη βάση υπολογισμού.
- 22 Το άρθρο 24 του αυτού κεφαλαίου προβλέπει ότι, για τους εγγάμους, για τους οποίους η βάση υπολογισμού υπερβαίνει το 1,14 του βασικού ποσού, η ετήσια εγγυημένη σύνταξη ανέρχεται στο 0,76 του βασικού ποσού, μειωμένο κατά το 48 % του τμήματος της βάσεως υπολογισμού κατά το οποίο αυτή υπερβαίνει το 1,14 του βασικού ποσού.
- 23 Το άρθρο 25 του κεφαλαίου 67 του SFB προβλέπει ότι, για τους ασφαλισμένους οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει 40 έτη ασφαλίσεως, όλα τα ποσά που συνδέονται με το βασικό ποσό και απαριθμούνται στα άρθρα 21 έως 24 του κεφαλαίου αυτού μειώνονται, με αναλογικό υπολογισμό, κατά λόγο αντίστοιχο προς το ηλικιακό της περιόδου ασφαλίσεως διαιρουμένης διά 40.
- 24 Η υπ' αριθ. 2/2007 εσωτερική εγκύκλιος του Försäkringskassan (Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεως, Σουηδία) (στο εξής: εγκύκλιος) προβλέπει ότι, στο πλαίσιο του προβλεπόμενου στο άρθρο 25 του κεφαλαίου 67 του SFB αναλογικού υπολογισμού της εγγυημένης συντάξεως, πρέπει, προκειμένου να υπολογιστεί το προβλεπόμενο στο άρθρο 46, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 θεωρητικό ποσό, να αναγνωρίζεται, για κάθε περίοδο ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκε σε άλλα κράτη μέλη, πλασματική συνταξιοδοτική αξία αντίστοιχη με τον μέσο όρο της συνταξιοδοτικής αξίας των περιόδων ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν στη Σουηδία.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 25 Η Boguslawa Zaniewicz-Dybeck, πολωνικής ιθαγένειας, γεννήθηκε το 1940 και εγκατέλειψε την Πολωνία για να εγκατασταθεί στη Σουηδία το 1980. Αφού εργάστηκε επί 19 έτη στην Πολωνία, ήταν επί 24 έτη κάτοικος Σουηδίας, όπου και εργάστηκε επί 23 έτη.
- 26 Το 2005 η B. Zaniewicz-Dybeck υπέβαλε αίτηση για εγγυημένη σύνταξη, η οποία απορρίφθηκε από το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεως.

- 27 Με απόφαση που εξέδωσε επί διοικητικής ενστάσεως την 1η Σεπτεμβρίου 2008, το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων επιβεβαίωσε την απόρριψη αυτή.
- 28 Δεδομένου ότι η B. Zaniewicz-Dybeck είχε πραγματοποιήσει περιόδους ασφαλίσεως τόσο στη Σουηδία όσο και στην Πολωνία, το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων υπολόγισε, σύμφωνα με τον κανονισμό 1408/71, την εγγυημένη σύνταξη της τελευταίας, αφενός, βάσει των εθνικών διατάξεων και, αφετέρου, βάσει της προβλεπόμενης στο άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού αρχής του αναλογικού υπολογισμού.
- 29 Στο πλαίσιο του υπολογισμού της εγγυημένης συντάξεως της B. Zaniewicz-Dybeck βάσει των εθνικών διατάξεων, το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων καθόρισε, σύμφωνα με το άρθρο 25 του κεφαλαίου 67 του SFB και την εγκύκλιο, τη βάση υπολογισμού της συντάξεως αυτής πραγματοποιώντας αναλογικό υπολογισμό. Περαιτέρω, κατά τον υπολογισμό του προβλεπόμενου στο άρθρο 46, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 βασικού ποσού, δεν συνυπολόγισε τη σύνταξη γήρατος βάσει εισοδήματος που έλαβε η B. Zaniewicz-Dybeck στην Πολωνία, αλλά αναγνώρισε στη σύνταξη βάσει εισοδήματος που έλαβε η τελευταία στη Σουηδία, ύψους 75 216 SEK (περίπου 7 897 ευρώ) για 24 έτη ασφαλίσεως, ετήσια αξία ύψους 3 134 SEK (περίπου 329 ευρώ), ήτοι ποσό 75 216 SEK διαιρούμενο διά 24, και στη συνέχεια πολλαπλασίασε το ποσό αυτό με τη μέγιστη διάρκεια ασφαλίσεως που προβλέπεται για την εγγυημένη σύνταξη, ήτοι 40 έτη. Με τον τρόπο αυτό κατέληξε σε πλασματική αξία συντάξεως ύψους 125 360 SEK (περίπου 13 162 ευρώ).
- 30 Λαμβάνοντας υπόψη το εξαχθέν αποτέλεσμα, το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων έκρινε ότι οι ληφθείσες από την B. Zaniewicz-Dybeck συντάξεις βάσει εισοδήματος, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 15 του κεφαλαίου 67 του SFB, αποτελούν τη βάση υπολογισμού της εγγυημένης συντάξεως, υπερέβαιναν το ανώτατο εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση εγγυημένης συντάξεως.
- 31 Η B. Zaniewicz-Dybeck, αφού προσέβαλε ανεπιτυχώς την απόφαση αυτή ενώπιον του Förvaltningsrätten i Stockholm (διοικητικό πρωτοδικείο Στοκχόλμης, Σουηδία), ακολούθως δε ενώπιον του Kammarrätten i Stockholm (διοικητικό εφετείο Στοκχόλμης, Σουηδία), προσέφυγε στο Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Σουηδία).
- 32 Η B. Zaniewicz-Dybeck υποστηρίζει ότι το θεωρητικό ποσό της εγγυημένης συντάξεως πρέπει να υπολογιστεί βάσει του κανονισμού 1408/71, χωρίς να εφαρμοστούν, αφενός, το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι η εγγυημένη σύνταξη βασίζεται αποκλειστικά στη διάρκεια των περιόδων ασφαλίσεως, αφαιρουμένης της συντάξεως βάσει εισοδήματος που λαμβάνεται στη Σουηδία, και, αφετέρου, η εγκύκλιος, δεδομένου ότι αυτή θέτει σε μειονεκτική θέση τους διακινούμενους εργαζόμενους που λαμβάνουν από άλλο κράτος μέλος χαμηλή σύνταξη βάσει εισοδήματος.
- 33 Κατά την Αρχή Χορηγήσεως Συντάξεων, που διαδέχθηκε, την 1η Ιανουαρίου 2010, το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων, με τις περιόδους ασφαλίσεως που έχει πραγματοποιήσει σε άλλο κράτος μέλος, πλην του Βασιλείου της Σουηδίας, ο δικαιούχος κατοχυρώνει δικαίωμα λήψεως συντάξεως από αυτό το άλλο κράτος μέλος. Ωστόσο, στο μέτρο που η εγγυημένη σύνταξη έχει συμπληρωματικό χαρακτήρα, ο υπολογισμός της συντάξεως αυτής χωρίς εφαρμογή του άρθρου 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71 θα είχε ως συνέπεια ο ενδιαφερόμενος που έχει πραγματοποιήσει περιόδους ασφαλίσεως σε άλλο κράτος μέλος, πλην του Βασιλείου της Σουηδίας, να λαμβάνει υπερβολικά υψηλή αντιστάθμιση. Συγκεκριμένα, η μη αναγνώριση μέσης συνταξιοδοτικής αξίας στις περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, πλην του Βασιλείου της Σουηδίας, θα είχε ως συνέπεια να αποδίδεται στις περιόδους αυτές χαμηλότερη αξία από αυτή που αντιστοιχεί στις ίδιες περιόδους που πραγματοποιήθηκαν στη Σουηδία.
- 34 Το αιτούν δικαστήριο τονίζει το γεγονός ότι, όταν ο αρμόδιος φορέας, ήτοι το Εθνικό Ταμείο Ασφαλίσεων ή η Αρχή Χορηγήσεως Συντάξεων, υπολογίζει την εγγυημένη σύνταξη σύμφωνα με το άρθρο 46, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71, αναγνωρίζει σε κάθε περίοδο

ασφαλίσεως που πραγματοποίησε ο εργαζόμενος σε άλλο κράτος μέλος, πλην του Βασιλείου της Σουηδίας, πλασματική συνταξιοδοτική αξία αντίστοιχη με τον μέσο όρο της συνταξιοδοτικής αξίας των περιόδων ασφαλίσεως που πραγματοποίησε στη Σουηδία, η οποία αφαιρείται από την εγγυημένη σύνταξη, ανεξαρτήτως του κατά πόσον ο ενδιαφερόμενος εργάστηκε ή όχι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Συγκεκριμένα, εάν ο ενδιαφερόμενος εργάστηκε κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου και, κατά συνέπεια, δικαιούται σύνταξη μεγαλύτερη από την πλασματική συνταξιοδοτική αξία που υπολόγισε ο αρμόδιος φορέας, ευνοείται. Αντιθέτως, εάν ο ενδιαφερόμενος δεν εργάστηκε στο άλλο κράτος μέλος ή δικαιούται σύνταξη μικρότερη από την πλασματική συνταξιοδοτική αξία που υπολόγισε ο αρμόδιος φορέας, περιέρχεται σε μειονεκτική θέση.

35 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι υφίσταται αβεβαιότητα ως προς τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να υπολογίζεται η εγγυημένη σύνταξη. Διευρτώνεται, ειδικότερα, κατά πόσον, κατά τον υπολογισμό εγγυημένης συντάξεως, πρέπει να εφαρμόζονται τα άρθρα 46, παράγραφος 2, και 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71 και, σε καταφατική περίπτωση, κατά πόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, είναι δυνατόν να αναγνωρίζεται, προκειμένου να προσδιοριστεί η βάση υπολογισμού της συντάξεως αυτής, στις περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος, πλην του Βασιλείου της Σουηδίας, πλασματική συνταξιοδοτική αξία αντίστοιχη με τον μέσο όρο της αξίας των περιόδων που πραγματοποιήθηκαν στη Σουηδία. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατά πόσον πρέπει, για τον υπολογισμό της εγγυημένης συντάξεως, να λαμβάνονται υπόψη οι συντάξεις γήρατος που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος σε άλλα κράτη μέλη.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71 την έννοια ότι, κατά τον υπολογισμό της εγγυημένης συντάξεως που χορηγείται από τη Σουηδία, μπορεί στις περιόδους ασφαλίσεως οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος να αναγνωρισθεί συνταξιοδοτική αξία αντίστοιχη με τον μέσο όρο της αξίας που έχουν οι περίοδοι ασφαλίσεως οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στη Σουηδία όταν ο αρμόδιος φορέας προβαίνει σε αναλογικό υπολογισμό της συντάξεως σύμφωνα με το άρθρο 46, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, μπορεί ο αρμόδιος φορέας, κατά τον υπολογισμό του δικαιώματος εγγυημένης συντάξεως, να λάβει υπόψη του το εισόδημα από σύνταξη γήρατος που λαμβάνει ο δικαιούχος από άλλο κράτος μέλος χωρίς τούτο να αντιβαίνει στις διατάξεις του κανονισμού 1408/71;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

37 Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον ο κανονισμός 1408/71 έχει την έννοια ότι, κατά τον υπολογισμό από τον αρμόδιο φορέα κράτους μέλους παροχής όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, πρέπει να εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στο άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού μέθοδος αναλογικού υπολογισμού και να αναγνωρίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού, στις περιόδους ασφαλίσεως που έχει πραγματοποιήσει ο ενδιαφερόμενος σε άλλο κράτος μέλος πλασματική μέση αξία.

- 38 Προκειμένου να δοθεί λυσιτελής απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει, κατ' αρχάς, να υπογραμμιστεί ότι ο κανονισμός 1408/71 δεν θεσπίζει κοινό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, αλλά διατηρεί ως έχουν τα διάφορα εθνικά συστήματα και έχει ως μοναδικό σκοπό να εξασφαλίσει τον μεταξύ τους συντονισμό. Έτσι, κατά πάγια νομολογία, τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητα οργάνωσης των συστημάτων τους κοινωνικής ασφάλισης (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Επομένως, ελλείψει εναρμονίσεως στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απόκειται στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους να καθορίσει, μεταξύ άλλων, τις προϋποθέσεις χορηγήσεως δικαιωμάτων επί παροχών (απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 40 Κατά την άσκηση όμως της αρμοδιότητας αυτής, τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ που αναγνωρίζουν την ελευθερία όλων των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν στο έδαφος των κρατών μελών (απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 41 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 45 του κανονισμού 1408/71, όταν η νομοθεσία κράτους μέλους εξαρτά την απόκτηση, τη διατήρηση ή την ανάκτηση του δικαιώματος παροχών από την πραγματοποίηση περιόδων ασφαλίσεως, ο αρμόδιος φορέας αυτού του κράτους μέλους πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία κάθε άλλου κράτους μέλους σαν να πρόκειται για περιόδους που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία που εφαρμόζει. Δηλαδή, οι περίοδοι ασφαλίσεως που έχουν πραγματοποιηθεί σε διάφορα κράτη μέλη πρέπει να συνυπολογίζονται.
- 42 Σε μια τέτοια περίπτωση, το άρθρο 46, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ότι ο αρμόδιος φορέας υπολογίζει το θεωρητικό ποσό της παροχής την οποία δικαιούται ο ενδιαφερόμενος ως εάν όλες οι περίοδοι απασχολήσεως που πραγματοποίησε σε διαφορετικά κράτη μέλη είχαν πραγματοποιηθεί στο κράτος μέλος του αρμόδιου φορέα. Εν συνεχεία, ο αρμόδιος φορέας προσδιορίζει, σύμφωνα με την παράγραφο 2, στοιχείο β', του ίδιου άρθρου, το πραγματικό ποσό της παροχής βάσει του θεωρητικού ποσού κατ' αναλογία της διάρκειας των περιόδων ασφαλίσεως και/ή κατοικίας στο κράτος μέλος του αρμόδιου φορέα, εν σχέσει προς τη συνολική διάρκεια των περιόδων ασφαλίσεως και/ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν στα διάφορα κράτη μέλη. Πρόκειται για τη μέθοδο αναλογικού υπολογισμού.
- 43 Το άρθρο 47 του κανονισμού 1408/71 προβλέπει συμπληρωματικές διατάξεις για τον υπολογισμό του θεωρητικού ποσού και του κατ' αναλογία ποσού που αναφέρονται στο άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Συγκεκριμένα, το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους του οποίου η νομοθεσία προβλέπει ότι ο υπολογισμός των παροχών βασίζεται επί του ποσού των απολαβών, των εισφορών ή των προσαυξήσεων, προσδιορίζει τις απολαβές, τις εισφορές ή τις προσαυξήσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη σχετικά με τις περιόδους ασφαλίσεως ή κατοικίας που πραγματοποιήθηκαν υπό τις νομοθεσίες άλλων κρατών μελών, βάσει του μέσου όρου των απολαβών, των εισφορών ή των προσαυξήσεων, ο οποίος διαπιστώνεται για τις περιόδους ασφαλίσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία που αυτός ο φορέας εφαρμόζει.
- 44 Εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η ίδια η Σουηδική Κυβέρνηση αναγνώρισε ότι η εγγυημένη σύνταξη αποσκοπεί να διασφαλίσει στους δικαιούχους της ένα εύλογο επίπεδο ζωής, εξασφαλίζοντάς τους ένα ελάχιστο εισόδημα, το οποίο υπερβαίνει το ποσό που θα δικαιούνταν αν ελάμβαναν αποκλειστικώς και μόνον τη σύνταξη γήρατος βάσει εισοδήματος,

όταν το ποσό αυτό αποδεικνύεται υπερβολικά χαμηλό ή μηδενικό. Κατά συνέπεια, η εγγυημένη σύνταξη αποτελεί τη βασική κάλυψη συντάξεως γήρατος του σουηδικού γενικού συνταξιοδοτικού συστήματος.

- 45 Συναφώς, το Δικαστήριο, με τη σκέψη 15 της αποφάσεως της 17ης Δεκεμβρίου 1981, *Browning* (22/81, EU:C:1981:316), έχει κρίνει ότι υφίσταται «ελάχιστη παροχή», κατά την έννοια του άρθρου 50 του κανονισμού 1408/71, όταν η νομοθεσία του κράτους της κατοικίας προβλέπει ειδική εξασφάλιση, συνισταμένη στο να διασφαλίζεται στους δικαιούχους παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως ένα ελάχιστο εισόδημα, υπερβαίνον το επίπεδο των παροχών, τις οποίες θα μπορούσαν να απαιτήσουν βάσει των περιόδων ασφαλίσεως και των εισφορών τους και μόνον.
- 46 Κατά συνέπεια φαίνεται ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της, όπως αυτός περιγράφεται στη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως, η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη αποτελεί ελάχιστη παροχή εμπίπτουσα στο άρθρο 50 του κανονισμού 1408/71.
- 47 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 47 των προτάσεών του, στο μέτρο που ο κανονισμός 1408/71 δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν ελάχιστες παροχές και, επομένως, όλες οι εθνικές νομοθεσίες δεν προβλέπουν απαραίτητως αυτού του είδους τις παροχές, το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού δεν μπορεί να επιβάλει ειδικούς και λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό μιας τέτοιας παροχής.
- 48 Κατά συνέπεια, το δικαίωμα λήψεως ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, δεν πρέπει να εκτιμάται βάσει του άρθρου 46, παράγραφος 2, ή του άρθρου 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71, αλλά σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες που περιέχονται στο άρθρο 50 του κανονισμού αυτού και στη σχετική εθνική νομοθεσία.
- 49 Εν προκειμένω, από την περιεχόμενη στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως έκθεση των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης προκύπτει ότι, για τον υπολογισμό των δικαιωμάτων εγγυημένης συντάξεως της B. Zaniewicz-Dybeck, ο αρμόδιος φορέας εφάρμοσε, αφενός, σύμφωνα με το άρθρο 25 του κεφαλαίου 67 του SFB, για το ποσό της αναλογικής συντάξεως και της επικουρικής συντάξεως της ενδιαφερομένης, που αποτελούν τη βάση υπολογισμού της εγγυημένης συντάξεως, μέθοδο αναλογικού υπολογισμού η οποία, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 45 και 46 των προτάσεών του, είναι παρόμοια με την προβλεπόμενη στο άρθρο 46, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 1408/71. Αφετέρου, κατά τον προβλεπόμενο στο εν λόγω άρθρο 46, παράγραφος 2, αναλογικό υπολογισμό, ο αρμόδιος φορέας δεν έλαβε, σύμφωνα με την εγκύκλιο, υπόψη τις συντάξεις γήρατος που ελάμβανε η B. Zaniewicz-Dybeck στην Πολωνία, αλλά αναγνώρισε, όπως προβλέπει το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71, στη σύνταξη βάσει εισοδήματος που έλαβε η ενδιαφερομένη στη Σουηδία ετήσια αξία, ακολούθως δε πολλαπλασίασε το ποσό αυτό με τη μέγιστη διάρκεια ασφαλίσεως που προβλέπεται για την εγγυημένη σύνταξη, ήτοι 40 έτη. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το εξαχθέν κατ' εφαρμογή της προπεριγραφείσας μεθόδου υπολογισμού αποτέλεσμα υπερέβαινε το ανώτατο εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση εγγυημένης συντάξεως.
- 50 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, μια τέτοια μέθοδος υπολογισμού, στηριζόμενη στο άρθρο 46, παράγραφος 2, και στο άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 1408/71 δεν μπορεί να γίνει δεκτή για τον υπολογισμό ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη.
- 51 Εναπόκειται στον αρμόδιο φορέα να υπολογίσει την εγγυημένη σύνταξη σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 50 του κανονισμού 1408/71 και της εθνικής νομοθεσίας, εξαιρουμένων του άρθρου 25 του κεφαλαίου 67 του SFB και της εγκυκλίου.

52 Κατά συνέπεια, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1408/71 έχει την έννοια ότι, κατά τον υπολογισμό από τον αρμόδιο φορέα κράτους μέλους ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, δεν πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 46, παράγραφος 2, ούτε το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού. Μια τέτοια παροχή πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 50 του ως άνω κανονισμού και της εθνικής νομοθεσίας, χωρίς ωστόσο να εφαρμόζονται εθνικές διατάξεις όπως οι επίμαχες στη διαφορά της κύριας δίκης, οι οποίες αφορούν τον αναλογικό υπολογισμό.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

53 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον ο κανονισμός 1408/71 έχει την έννοια ότι αποκλείει νομοθεσία κράτους μέλους που προβλέπει ότι, κατά τον υπολογισμό παροχής όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, ο αρμόδιος φορέας πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των συντάξεων γήρατος που πράγματι λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

54 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, όπως προκύπτει από την απάντηση που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, ελάχιστη παροχή, όπως η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού 1408/71 και τη σχετική εθνική νομοθεσία.

55 Εν προκειμένω, από τις περιεχόμενες στον SFB εθνικές διατάξεις περί εγγυημένης συντάξεως, όπως αυτές παρατίθενται, μεταξύ άλλων, στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ρητώς ότι οι υποχρεωτικές συντάξεις γήρατος οι οποίες προβλέπονται από αλλοδαπή νομοθεσία και δεν μπορούν να εξομοιωθούν με την εγγυημένη σύνταξη περιλαμβάνονται στη βάση υπολογισμού της συντάξεως αυτής. Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι, σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία, ο αρμόδιος φορέας του οικείου κράτους μέλους υποχρεούται, κατά τον υπολογισμό της εγγυημένης συντάξεως, να λαμβάνει υπόψη τις συντάξεις γήρατος που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος σε άλλα κράτη μέλη.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να κριθεί κατά πόσον ο κανονισμός 1408/71 και, ειδικότερα, το άρθρο 50 του κανονισμού αυτού αποκλείει νομοθεσία κράτους μέλους που προβλέπει ότι, στο πλαίσιο του υπολογισμού των δικαιωμάτων επί ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, ο αρμόδιος φορέας πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συντάξεις γήρατος που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από άλλο κράτος μέλος.

57 Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 50 του κανονισμού 1408/71 αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες οι περίοδοι απασχολήσεως του εργαζόμενου βάσει των νομοθεσιών των κρατών στις οποίες υπήγετο, υπήρξαν σχετικώς βραχείες, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό των παροχών που οφείλονται από τα κράτη αυτά να μην παρέχει ένα εύλογο επίπεδο διαβιώσεως (αποφάσεις της 30ής Νοεμβρίου 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, σκέψη 5, και της 17ης Δεκεμβρίου 1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, σκέψη 12).

58 Προς θεραπεία της καταστάσεως αυτής, το εν λόγω άρθρο 50 ορίζει ότι, όταν η νομοθεσία του κράτους κατοικίας προβλέπει ελάχιστη παροχή, η οφειλόμενη από το κράτος αυτό παροχή αυξάνεται κατά ένα συμπλήρωμα ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ποσού των παροχών που οφείλονται από τα διάφορα κράτη, στις νομοθεσίες των οποίων έχει υπαχθεί ο εργαζόμενος, και αυτής της ελάχιστης παροχής (απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, σκέψη 6).

59 Εντέυθεν συνάγεται ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 59 των προτάσεών του, κατά τον υπολογισμό των δικαιωμάτων επί ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, το άρθρο 50 του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ειδικώς ότι λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό ποσό των συντάξεων γήρατος που λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από άλλο κράτος μέλος.

60 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1408/71 και, ειδικότερα, το άρθρο 50 του εν λόγω κανονισμού έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει νομοθεσία κράτους μέλους που προβλέπει ότι, κατά τον υπολογισμό ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, ο αρμόδιος φορέας πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των συντάξεων γήρατος που πράγματι λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, ως έχει μετά την τροποποίησή του με τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, έχει την έννοια ότι, κατά τον υπολογισμό από τον αρμόδιο φορέα κράτους μέλους ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, δεν πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 46, παράγραφος 2, ούτε το άρθρο 47, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού. Μια τέτοια παροχή πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 50 του ως άνω κανονισμού και της εθνικής νομοθεσίας, χωρίς ωστόσο να εφαρμόζονται εθνικές διατάξεις όπως οι επίμαχες στη διαφορά της κύριας δίκης, οι οποίες αφορούν τον αναλογικό υπολογισμό.
- 2) Ο κανονισμός 1408/71, όπως τροποποιήθηκε και επικαιροποιήθηκε με τον κανονισμό 118/97, ως έχει μετά την τροποποίησή του με τον κανονισμό 1606/98, και, ειδικότερα, το άρθρο 50 του εν λόγω κανονισμού έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει νομοθεσία κράτους μέλους που προβλέπει ότι, κατά τον υπολογισμό ελάχιστης παροχής, όπως είναι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης εγγυημένη σύνταξη, ο αρμόδιος φορέας πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των συντάξεων γήρατος που πράγματι λαμβάνει ο ενδιαφερόμενος από ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

(υπογραφές)